

Hledáme mladé schopné psychology

Třetí a poslední možností, jak v Česku vystudovat jednooborovou psychologii, je Psychologický ústav Filosofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Z malého pracoviště se postupně stal významný článek psychologického vzdělávání u nás, kterému nechybí ambice.

Kořeny studia psychologie na Filosofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně sahají až do počátků Československé republiky. U zrodu Psychologického ústavu, který byl založen v roce 1926, stál profesor Mihajlo Rostohar. Ten přenesl psychologická studia do Brna z Prahy, kde sám psychologii studoval na Karlově univerzitě a patřil mimo jiné i k přímým žákům T. G. Masaryka. Pod jeho vedením pracoviště dosáhlo významných úspěchů jak na poli teoretickém, tak v oblasti aplikované psychologie. Také v poválečném období zde působilo mnoho významných

psychologů, k nimž patřili např. profesor Vilém Čmeláček nebo profesor Robert Konečný.

Brněnská psychologie dnes

Společenské změny posledních deseti let, které výrazně pozměnily psychologickou teorii a praxi, nutně zasáhly také akademické psychologické vzdělávání. Psychologie se z pohledu veřejnosti stala vyhledávaným oborem, zevnitř se pak opět otevřela mnoha směrům a proudům, do té doby režimem potlačovaných. Psychologický ústav FF MU navázal v tomto období na své nejlepší tradice

Podobně jako v jiných oblastech společenských věd, také naše pracoviště trpí nedostatkem odborníků středního věku na profesorských postech, kteří by měli zároveň rozsáhlé mezinárodní zkušenosti.

Počet studentů Psychologického ústavu MU se v posledních letech zněkollikanásobil, počet pracovníků i prostorové možnosti zůstaly stejné.

Psychologický ústav FF MU v Brně v číslech:

V současnosti v Psychologickém ústavu působí 17 kmenových zaměstnanců, vedle nich se na výuce podílí více než 20 externích učitelů, mezi nimi řada docentů a profesorů. V současnosti je ve studijním programu magisterské jednooborové psychologie zapsáno celkem 379 studentů.

a rozšířil je o nejmodernější výzkumné poznatky. Zmnohonásobil se počet studentů, změnil se obsah výuky i koncepce studia, zlepšilo se technické vybavení. Počet pracovníků stejně jako prostorové možnosti pro výuku však zůstaly z důvodu omezených finančních prostředků ministerstva školství téměř na stejné úrovni jako v době, kdy zde studovalo průměrně 10 studentů v ročníku.

Přesto bylo možné počty přijímaných studentů znásobit a během několika let vybavit ústav i moderním technickým zařízením. Podobně jako v jiných oblastech společenských věd, také naše pracoviště trpí nedostatkem odborníků středního věku na profesorských postech, kteří by měli zároveň rozsáhlé mezinárodní zkušenosti. Tuto situaci se snažíme řešit přijímáním mladých schopných absolventů na učitelství a podporou jejich odborného vědeckého růstu.

Aby si naše pracoviště zachovalo dobrou vědeckou i vzdělávací úroveň, a to nejen v rámci České republiky, ale také v rámci Evropy, spolupracujeme s Psychologickým ústavem AV ČR v Brně a s předními odborníky z partnerských univerzit u nás i v zahraničí, kteří v Brně působí jako pedagogové.

Kreditní systém studia

Pracoviště připravuje studenty v pregraduálním a postgraduálním studiu. Magisterské studium psychologie na FF MU je pětileté jednooborové. V současnosti je možné jej studovat pouze interně. Studium je rozčleněno do dvou cyklů. První cyklus je zaměřen převážně na obecné psychologické disciplíny a základy podpůrných oborů, v nichž se musí budoucí psychologové orientovat, a trvá 5 semestrů.

Studenti absolvují povinné kurzy, za které obdrží kredity A, a volitelné kurzy s kredity B a C. V prvním cyklu jsou náplní kursů s kredity B aplikované psychologické disciplíny, náplní kursů s kredity C jsou nep psychologické disciplíny vyučované na FF MU a jiných fakultách. Studenti musí navíc v průběhu prvního cyklu absolvovat zkoušku z filozofie a cizího jazyka a získat zápočet z tělesné výchovy. První cyklus je zakončen soubornou zkouškou, která sestává z metodologie, obecné psychologie, psychopatologie a vývojové psychologie a z rozpravy nad kazuistickou studií. Soubornou zkoušku musí student vykonat do 7 semestrů od zahájení studia.

Po složení souborné zkoušky student automaticky postupuje do druhého cyklu, ve kterém je dáván již větší důraz i na aplikaci poznatků. Vedle povinných kursů s kredity A si studenti volí z nabídky volitelných kursů s kredity B. Náplní kursů s kredity B jsou ve druhém cyklu předměty z oblasti klinické a poradenské psychologie a psychologie práce, organizace a řízení. Součástí této fáze výuky jsou také praxe z psychodiagnostiky, klinické psychologie, dětského a manželského poradenství a pracovní psychologie.

Studium není z hlediska budoucí specializace studenta formálně diferencováno, každý má do jisté míry možnost ovlivnit výběr předmětů podle svého zájmu. Studium je ukončeno obhajobou diplomové práce a státní závěrečnou zkouškou, kterou musí student vykonat do konce sedmého roku od zahájení studia.

Kromě magisterského studia ústav nabízí také možnost postgraduálního studia. V doktorandském studiu jsou vypisovány obory obecná, sociální, klinická a poradenská psychologie a psychologie práce. Studium probíhá interní i externí formou pod vedením interních školitelů (zaměstnanců ústavu) a externích školitelů z řad pracovníků Psychologického ústavu AV ČR.

Přijímaných studentů je málo

Pro veliký zájem a omezené kapacity ústavu nemohou být přijati ke studiu všichni uchazeči. Budoucí studenti jsou proto vybíráni na základě přijímací zkoušky. Přijímací zkouška bude mít v příštím školním roce pouze písemnou formu. Tvoří ji test, který obsahuje otázky a úkoly z biologie a psychologie, matematiky a test znalostí světového jazyka, kde si mohou uchazeči vybrat mezi angličtinou, francouzštinou a němčinou. Vedle toho uchazeči vypracují esej na zadané psychologické téma. Na základě testové části zkoušky budou potom vybráni nejlepší uchazeči.

Každoročně je přijímáno ke studiu odborné psychologie přibližně 50 studentů. Přestože zájem uchazečů několikanásobně přesahuje počet přijímaných ke studiu, ústav v současnosti nemůže z prostorových a personálních důvodů uspokojit více zájemců.

Vědecká činnost

Vědecká badatelská činnost je závislá na zaměření jednotlivých pracovníků ústavu. Jejich výzkumná práce je financována z grantových prostředků poskytovaných např. Grantovou agenturou ČR, Grantovou agenturou AV ČR, Fondem rozvoje vysokých škol nebo ze soukromých či zahraničních zdrojů.

Nezanedbatelnou součástí vědecké práce ústavu jsou diplomové a disertační práce studentů, v nichž se nemalým dílem odrážejí také odborná erudice a výzkumné zájmy učitelů ústavu. Pracoviště má na základě rozhodnutí celostátní akreditační komise právo konat habilitační a profesorská řízení v oborech klinické psychologie, obecné psychologie a vývojové psychologie, připravuje se pověření pro oblast sociální psychologie.

V současné době dochází v souvislosti s plánovaným sblížením s EU k převádění studia na evropské standardy, aby byla pro české i zahraniční studenty zajištěna maximální vzájemná propojitelnost, která by studentům zaručovala možnost absolvovat v rámci svého studia některé psychologické disciplíny nebo celé studijní cykly na jiných evropských univerzitách.

Mojmír Svoboda, Mojmír Tyrlik, ilustrační foto Jan Smit

V současné době dochází k převádění studia na evropské standardy, což by studentům zaručovalo možnost absolvovat v rámci svého studia některé psychologické disciplíny nebo celé studijní cykly na jiných evropských univerzitách.

Kontakt:

Psychologický ústav
Filozofické fakulty MU,
Arne Nováka 1,
660 88 Brno
tel.: (05) 41 121 111
Více informací se dozvíte
na internetových stránkách
www.phil.muni.cz/psych.